

J E L E N K Ö R.

98. szám

Pest, szerda december 9^{kén}

1835.

F o g l a l a t: Magyar- és Erdélyország (országgyűlési tudósítás; legújabb kir. leírás; hírek a Szepességből és Erdélyből). Spanyolország (a' trónbeszéd, 's reá a' National véleménye; francia közbenjárulási hír 's egyveleg). Franciaország (La Rivière gyilkossága; lunevillei lázadók ügye 's a' t.). Anglia (Sir Francis Burdett indítványa O'Connell ellen). Amerika (Journal des Débats és National az egy. statusok jalkotmánya hijányiról). Német-, Lengyel- és Olaszország. Elegehírek. Pénzkelet 's Gabonaár.

MAGYAR- és ERDÉLYORSZÁG.

Pozsony. A' fő RR. dec. 3kaig a' kiszemelt tárgyak sorában ezeket végezték: 1) A' szóbeli bíróságról alkotott törvénycikkelyt, valamint 2) a' fiucei ítélőszékről szólót is, az ítélőszékeket intéző rendszerrel szoros kapcsolatban látják 's azért el nem fogadták. 3) A' vásár-bíróságról javasolt törvénycikkelyt elfogadták. 4) Az urbéri pöröknek a' Helytartótanács előtti előadása módját, mellyet a' RR. javasoltak, czélszerűnek nem látván, el nem fogadták, sőt ő Fölségét kívánák inkább megkéretni az iránt, hogy az urbéri pörök feljebbviteli gyorsíthatása 's győzhetése végett a' Helytartó-tanácsot több taggal méltóztatnék megszorítani. 5) A' tizedről törvénycikkelyt mint ideiglenit 's részleges intézkedésre nem alkalmast, általjában a' kiszemelt sorában el nem fogadták, mivel a' tizedkérdést nem tartják olly tárgynak, melly haladék nélküli intézkedést kívánna. 6) A' nemtelenek személyes fölporoskedhetése iránt megegyeznek. 7) A' törvényhatósági tisztviselők büntető hatalmáról szóló törvénycikkelyt el nem fogadták. 8) A' nemtelenek fenytő pöreiknek följebbvitelére nézve, az első §szot, el nem fogadták; a' 2ik és 3dik pontot pedig el (t. i. hogyha complex — volt vétkestárs — miatt a' pör följebbvitelt kíván, a' többiek részről is följebbvitettnek tekintessék az. 9) A' nyilvános örökös tárgyat kevés változtatással elfogadták; de 10) a' világos adósságokban birói ítélet után az árverés általi végrehajtást a' rendszeres munkálatok sorára halasztották. 11) A' birák ítéletének okokkai támogatása polgári pörökre nézve jóváhagyatott, de fenytő pörökben el nem fogadtatott. 12) Polgári pöröknek országgyűlés alatt is folyhatása az ítélőszékek 's országgyűlés elrendezésével szoros kapcsolatúnak ítéltetvén, el nem fogadtatott. 13) A' porták iránti közigazdásnak főhg Nádor ő fensége által elintéztetését (kivevén a' Horvátországot illető záradékot) a' fő tábla is helyeslé. — A' KK. és RR. dec. 2kán kerületi ülést tartottak 's fölvettek az előleges sérelmekre közelebb érkezett királyi választ 's abból az nap hét pontot végezték el.

Ujabb kir. leírás az Ország RReihez:

Sacrae Caes. et Regio Ap. Majestatis Domini D. clementissimi nomine etc. — benigne intimandum: Ex novissima b. Resolutione in re urbariali edita, id una compertum DD. SS. et OO. esse, quod altéfata Sua Majestas S. diuturna Comitía haec intra praefixum in eadem duorum mensium terminum concludenda decreverit. Cujusmodi benignissimae declarationis in consequentiam, quum nihil exspectari certius potuerit, quam quod DD. SS. et OO. ea, quae ad scopum altíssimae hujusc voluntatis, mutuarum nempe inter Dominos terrestres et subditos correlationum, tandem determinandarum, procurandique legis, quae super his condetur, ocyoris effectus faciunt, multo etiam magis intenso prosecuturi conatu sint; in proclivi est, quantopere ea Dominorum SS. et Ordinum mora, quae in finali principalis negotii hujus, et cum eo accessoriorum instar junctarum provisionum pertractatione, et conclusionem Comitiorum acceleranda, aliud agendo nectitur, molesta summefatae Suae Majestatis S. accidat. Eadem proin DD. SS. et OO. penes reiteratam firmissimi illius propositi sui declarationem, quod cohaerenter ad leges, spiritumque avitae Constitutionis, non aliud unquam, nisi quod ad amussim harum, et in re ipsa et in modo pertractationis rectum sit, admittere velit, hisce clementer hortandos duxit: ut iis, quae cum Operatis systematicis nexam pertractationem requirunt, ad tempus, dum ea assumuntur, relegatis, illa in quibus adusque conveniunt, sine ulteriori mora substernant; quae vero praeterea pro natura sua quibusvis peragenda Comitii supersunt, tanto alacrius pertractare contendant, quanto magis ex his quoque perspicuum est, porro etiam eam esse altéfatae Suae Majestatis S. mentem, ut haec Comitía intra praestitutum pro eorum conclusionem temporis spatium terminentur. In reliquo etc. Viennae die 3a Decembris 1835.

Georgius Bartal, m. p.

Mária-Dorothea cs. főhgasszony ő magassága, ő fonségének az Ország Nádorának hitvese, Stuttgartba tett utjáról nov. 30kán visszaérkezett Pozsonyba szerencsésen.

Löcsén nov. 22kén. Ő cs. kir. Fölsége f. e. julius 10kén költ legfensőbb határozata szerint, azon személyek közül, kik az 1831diki, Szepes vármegyében kiütött, pórlázongás alkalmakor dicseretes magok-viseletével kiüntették magokat, idősb Dulovits Andrást, sesavniki lakost, magyar nemességre emelni, — Tibéli Dánielt szepesváraljai kereskedőt, és Schávely Mátyást, almási tisztartót, közép rendű arany érdempénzzel szalagostul megajándékozni, egyéb iránt pedig kegyelmesen azt parancsolni méltóztatott: hogy ifjabb Wyda Jánosnak, Szepes vármegye' táblabirájának és Szepes-Váralja városa' főbirájának a' vármegye' közgyűlésében a' legfensőbb megelégülés különösen jelentessék, — Wagendrisszel bányavárosa' 1831diki tanácsának és más 25 személynek pedig (többnyire falusi biráknak) alkalmas helyen és módon a' legfen-

sőbb királyi tetszés adassék tudokra, 's e' fölött azok, kik adó alatt vannak, a' fejtőli adózástól életök' napjaig mentek legyenek. — Az említett idősb Duloics András különben is hat derék és érdemes fiut nevelt a' király' és haza' szolgálatjára, kik közül most egyik szepesi valóságos kanonok; — egy müllenbachi plébános; — egy a' szomolnoki uradalomnak ügyésze; — egy pesti ügyvéd; — egy Rozsnyó városa' tanácsbelije, 's egy Késmárk' városa' erdőmestere.

Nov. 7kén meghalt egy derék tudósunk, és szorgalmas írónk, Klein Sámuel, felkai evangelicus lelkész és a' XIII. város esperesvidék alesperese. Nyomatásban megjelent irományai közül legnevezetesebbek a' „Familienbuch“ név alatt kijött, mindennemű közhasznú ismérretet magában foglaló munka, és: „Handbuch der Geschichte von Ungarn und seiner Verfassung. Leipzig und Kaschau 1833.“ nem különben több jeles egyházi beszéde. —

Kolozsvár nov. 30kán. E' városban a' hangászati gyakorlásokra eddig főnállott két társaság a' közelebbi napokban „Kolozsvári muzsikai egyesület“ czimű társaságba olvadt össze. Az egyesült társaság közgyűlésében titkos szavazással elnökké gr. Mikes János ur, hangászat-igazgatóvá pedig Ruzsitzka György ur választatott. Az egyesület munkáló és segedelmező tagokból áll, az első rendbeliek muzsikai, az utóbbiak pénzbeli segedelmekkel gyámolítják a' társaságot. Ezen egyesület ápolása 's fölügyelése alatt marad az ének- és muzsika-iskola, mellyet az egyesület saját pénztárából segíteni fog, de a' mellynek külön részvényei is vannak. — Egy szép tett: Özvegy gr. Teleki Imréné szül. Krausz Mária asszony életében gyakorlott jótétinek halála óráján is példás jelét adá, megkérvén fiját, hogy hideg teteimet csöndesen költséges pompa nélkül takarítsa el, 's a' különben üres temetési szertartásokra kiadandó pénzt, inkább iskola-gyámolításra fordítsa. Az édesanya ohajtását tisztelő fiú gr. Teleki Imre ur, azt lélekisméretesen teljesíteni kívánván, Kolozsvárott a' dicséretesen főnálló hidelvi fiú és leány kezdő-, így a' kendi-lónyai (hol a' megboldogult elkanyt) 's hosszufalvi falusi iskolákban a' tanítók fizetése gyámolítására mindenikben különkülön 500 frtot adott. — A' kolozsvári nemzeti színház, melly darab idő óta zárva állott, ismét megnyitott. Nov. 29 estve lépe föl először benne Pály Elek 's társasága. — Erd. Hir.

SPANYOLORSZÁG.

A' cortesgyűlés nov. 16án következő thrónbeszéddel nyitott meg a' királyné által: Országom magas procerei és procurador urak! Nekem mindig örömemre szolgál a' cortest egybegyűlve látnom, melly a' végre hivatott össze, hogy

föls. leányom kormányával egyetértőleg azon kérdések fölött tanácskozzék, mellyek a' nemzet és status jóllétét legfőbb mértékben érdeklik; de ez érzelmem sohasem volt élénkebb, mint jelen pillanatban, midőn a' békülés és hazafiság uj korszaka kezdődik. Szivem magas megelégedést érez, ha a' spanyol nép törvényszerűségét 's józan okosságát tekintem, 's alapos reményt táplál, hogy e' nemzet áldozati a' polgári háboru szörnyeinek nem sokára véget vésnek. A' legélénkebb gyönyörűséggel jelentem ki Önök előtt érzelmeimet, mellyek nekem, mint Izabella anyjának és Spanyolország regensnéjének egyiránt kellemesek. Én a' ministerekben bizodalmat helyeztem, kiket a' nemzet bizodalmaival is megtiszteltetve láttam; ha a' spanyol monarchia képviselői, kik e' pillanatban szeretett leányom fejedelmi székét környezik, szinte bizodalommal leendnek irántok, úgy reményelem, hogy uj kölesön 's minden teher-szaporítás nélkül segédeszközöket találhatunk nem csak a' pártosokkali háboru bevégezhetőjére 's a' status egyéb kötelezetéseinek teljesítésére, hanem a' bel-és külföldi hitelezők állapotja javítására 's a' közhitel állandó megalapítására is. — A' fejedelmek, kik a' négyes szövetséget aláírták, folyvást adják ragaszkodásuk jeleit az abban foglalkozó elvhez, midőn mindenre segédkezet nyújtanak, a' mit kormányom az általunk védett szent ügy javára kedvezőnek itél. E' szerződésnek köszöni föls. leányom azon jeles fegyver- és élelem-szeri-segédet, mellyet neki az én föls. szövetségem, a' nagybritanniai király szolgáltatott, valamint azon engedelmet is, mellyet az angol kormány jobbjáynak adott, hogy védelmére fegyvert ragadhassanak. Ugyane' szövetséghez híven az én föls. nagybátyám, a' francziák királya is megengedé, hogy az idegen sereg Afrika partjáról Catalóniába jöjjen, melly a' mi igazságos ügyünknek már olly fontos szolgálatokat tett. A' tizezer portugál katonára segédhatásáról is, kik ő leghivebb fölségével kötött szerződés következtében már el kezdtek országunkba nyomulni, hasonló következményeket várhatunk. Ő fölségeik a' braziliai császár, a' dániai, svéczi, belgiumi 's görög királyok, és az éjszakamerikai egyesült statusok köztársasága az egyetértésnek és barátságának hasonló érzelmeit tartják meg irántunk, mint eddig mindenkor bizonyítottak. Viszonyaink egyéb hatalmak iránt a' politika sorához, mellyet kormányaik követnek, 's nemzetünk méltóságához és függetlenségéhez vannak mérve. — Spanyol-Amerika statusival alkudozásokba ereszkedtem, 's úgy hittem, hogy a' nemzet és thrón érdekei, 's azon bizodalom, mellyet a' cortes belém önt, kívánják, hogy őket, a' korona jogának rendületlen fentartásával, illy fontos ügyben tanácsul kérdjem.

— Föls. leányom vitéz hadseregének hűsége, melly a' kegyetlen éjszakai háboru viszontagsági közt magát kitünteté, 's állhatatos ragaszkodása a' nemzeti ügyhez minden dicséretet meghalad. Legyen elég mondanom, hogy a' spanyol hadsereg nevét méltán érdemli. A' hasznok és kijelelések, mikkel azt illetem, igazságosak és érdemlettek valának, noha még mélyen kívánságom alatt, a' mit körülményink nehézsége okoz; egyetlen egy intézet teljeslé vágyomat, t. i. az invalid-ház fölláttatása, egy nagyszívű és hadszerető nemzet méltó alkotványa. A' polgári háboru bevégeztetésének sürgető szükségét, az idegen segédregek által (mellyek vitézsége és jeles fenytéke (disciplina) a' legszebb reményekkel biztat) már is erősödött hadsereg szokott határon túl viszi. Az áldozat nagy lesz, de csak mulékony; a' katonaszedésben uralkodó egyenlőséget a' nemzet, e' nagy igazság-barát, helyben hagyta. A' lelkesülés és ragaszkodás bizonyosságai, mellyeket naponként a' nemzet minden osztálytól veszek, nyilván mutatják, hogy a' spanyolnak semmisen nehéz vagy költséges, ha a' thrón és haza ótmárol van szó. — Czélszerűnek tartám a' nemzet belső rend-fentartásra fölfegyverzett részének, melly szükség esetében tettleges szolgálatra is mozgásba tétethetik, „nemzeti őrség“ nevet adni, melly illy üdves intézkedés czélját legsajátabbul látszik kifejezni. A' nemzeti őrsereget illető szabályozásnak azonban még némelly módosításra leszen szüksége, mellyek Önök elibe terjesztetnek. — Számos vitéz spanyol nagyrészt a' nemzeti őrsereg soraiba igtatva, vérök kiöntése által nyilatkoztaták azon hazafiságot, mellytől keblök lelkesült. Illy nemes ön-feláldozást nem hagyhaték elfelejtve. Parancsolám, hogy azoknak leányai, kik éltüket a' pártosak keze által elveszték, vagy még ezután elvesztendik 's mint a' törvényes thrón ügye 's a' nemzeti szabadságok iránti ragaszkodásuk áldozati esendnekel, az egyesület collegiumában neveltessenek; — olly nevezet, melly nekem azért látszott czélszerűnek, mivel alapittatása ideje azonagy minden igaz spanyol újra egyesüléseével, 's megbéküléseével. — Három nagy fontosságu törvényterv fog Önök elibe terjesztetni 1) a' választásrol, melly a' képviseleti kormány alapköve. 2) a' sajtószabadságról, melly annak lelke, 3) a' ministerek felelőségéről melly annak teljes bevégzése, mivel a' monarcha sérthetlenségét 's a' nemzet jogait biztosítja és egyesülhetökké idomitja. — A' pénzügyi minister ajánlatára különféle hasznos decretumok terjesztettek-föl, név szerint az, melly a' esempezési bünöket sujtó büntetések kisebbitését tárgyazza, 's melly az én szívemnek olly kedves, mivel czélja nem más, mint szerencsétleneket

vigasztalni 's földművelésre és mesterségekre alkalmazható kezeket a' társaságnak viszáadni, valamint egyszersmind a' nyilvános erkölcsiségre nézve is igen hasznos. De még eddig nem vala lehető, a' pénzügy olly terjedelmes ágait egy általános terv szerint szabályoznunk. Reménylem, Uraságtok hatalommal fogják kormányomat fölruházni, hogy ezen esetre czélszerű módosításokat tehessen, 's a' jövő cortesnek teljes pénzügy-intézkedési rendszert mutathasson be. Mihelyt azon jövedelem mennyisége, mellyet e' módosítások adnak, 's a' rendes és rendkívüli költségek egész sommája tudva leend, budget fog a' legczélszerűbb pontossággal előterjesztetni, mi most a' körülmények miatt lehetetlen. Ugy hiszem, kormányom méltó e' bizodalomra. — Számos visszaélés eltűnt az igazság-kiszolgáltatásból, rendes és egyenlő pörfolyami rendszer hozatott be dívatul a' törvényszékek-nél; folyton folyvást buzgón 's iparkodva dolgoznak új törvénykönyvek készítettésén, 's a' papság számára léendő szabályozáson. — Az e' dologra megbízott küldöttség erény és tudomány-teljes főpapokból 's egyéb személyekből van szerkesztve, kik napi munkájokat nem hagyják félben, míg azt végre nem hajtották. — Egy törvényjavaslat is fog Önök elibe terjesztetni, mint kelljen a' szerzetes papság sorsát czélszerűleg elintézni. — Az isteni gondviselésnek hálával tartozunk az országos egészség szerencsés állapotjáért, 's habár nem is fölösleges, legalább elegendő aratásaért ez évnek. — A' Cortes megitélheti, mi történt a' nemzet javára, 's a' közigazgatás ügyében mit szándok tenni még. — A' közigazgatási tárgyak közt kitűnnek a' helyhatóságok és tartománybiztosságok szerkesztése, új szabályozás a' polgári kormányzók számára; a' rendőrségre nyomatandó népszerű 's helyhatósági (municipalis) bélyeg, a' gátok eltörlése, mellyek eddig a' személyek és áruk szabad szállíthatásának a' monarchia egy helyéről a' másikra utjában állottak; 's végre a' tanítási rendszerben már munkába vett javítások, mellyek tökéletesbitésére nincs olly somma melly nekem nagynak tetszenék. A' városok javai, a' zálogházak, a' takarmány-tárak különösen foglalatoskodtatják figyelmemet; Uraságtok elibe egy a' városi birtokok eladásmodját illető törvény fog terjesztetni; 's azt úgy szándék alkalmazni, hogy a' telekbirtok ára esökkenése 's a' községek kára nélkül, az eladatási árakra fordíthatassék, hogy az utca- és esatorna-építési rendszer minden költségeit fődözze, melly kevés év alatt be lesz hozva, 's a' közösülés és kereskedés könnyebbulése által a' tartományi termékek árát is nevelni fogja, mellyek ára a' vízi ut-szaporítás által bizonyosan emelkedik. — A' magányos és sta-

tus-gazdaság gyors haladásban fog kifejlenni 's az országos adósság lefizetésére rendelt nemzeti javak hasznosan fognak eladhatni, kivált ha a' takarmánytárak, régi jótékony rendeltetéseket megtartva, alkotandják a' tartományi bankok alapját, mellyek az ipari speculatióknak névszerint politikai és magányos következményei által olly fontos nemzeti jószág-vásárlás elősegítésére nyíltan álljanak. — A' kormány meggyőződve arról, hogy az e' nemü tulajdont czélszerű módon nem tudja igazgatni, ajánlatot teszen, hogy mind azon jószágot, mit jelenleg bir, valamint azokat is, mellyeket illy czim alatt ezután nyer, a' cortes segédhatása mellett, késedelem nélkül eladja. — A' közösülés-könnyítési rendszerhez, melly anyagi tekintetben Spanyolországra nézve legfőbb fontosságú, még azon szerződés is járul, mellyet a' Douro hajózása iránt ő leghivebb fölségével kötöttem, 's melly a' Tajo, Minho és Guadiana hajózására is kifog terjesztetni. — Ezek, magas procerek 's procurador urak, azon fontos kérdések, mellyek Önök megfontolása alá fognak terjesztetni. Én Önök jobbágyi hűségétől, hazafiságától 's bölcsességétől a' legszerencsésb következményeket várom. A' képviselőes kormány az, melly a' jelenkornak legjobban megfelel. Az én ohajtásom, hogy a' spanyol nemzet, melly olly méltó szabadságra és szerencsére, hasznát vegye azon szabadságoknak, mellyek ezen igazgatásformából származnak, ha ez a' nyilvános renddel, minden emberi társaság ezen szükséges föltételével, összhangzásban áll. Ezen nagyszívű nép már sok nagyot vitt véghez, 's viszen végbe most is, hogy föls. leányom trónját megtartsa. Talán az ég különös kegyelme által az én nevem is társítva van ezen nagyszerű tettek sorához, és én semmi áldozattól nem fogok visszajedni, hogy a' spanyolokat szabadságaik 's jóllétük megerősítése által méltóbb sorsrul biztosítsam." —

A' National (mint tudjuk, a' spanyol ministerium nagy ócsárlója) éles megjegyzésekkel kíséri e' thrónbeszédet; mellyek közül néhányat közlünk: — az egész beszédben egy szócska sincs, mellyet a' királyné épen úgy el nem mondhatott volna, ha Toreno vagy Martinez de la Rosa volnának ministerei; — a' királyné olly dolgokat beszél abban, mellyeket mindenki tud különben is; arról pedig hallgat, a' miről fölvilágítást várt volna a' nemzet; az egész javítás, mellyet Mendizabal ur eszközöl, a' thrónbeszéd azon cikkében van kifejezve: „három fő fontosságú törvényterv fog Önöknek előterjesztetni, u. m. a' választásról, sajtószabadságról és a' ministerek felelőségéről" — ezek közül a' két utolsót már Toreno és Martinez de la Rosa megígérték, 's csak a' választási törvényjavaslat valami új; a'

thrónbeszéd pedig egy szót sem szól arról, mik lesznek annak alapjai 's terjedelme? noha ez lett volna az egyetlen fölvilágítás, mellyet tőle vártunk; a' többi mind tudva van. — A' királyné hosszadalmasan kiereszkedik azon részletességekre, mellyek részleges létüknel fogva nem az általános politikára, hanem a' finanziaai számadásokra tartoznak. Az egész megnyitó beszéd, fájdalom! csak a' kettős számvitelben jártas emberek munkájának látszik, kik t. i. pénzügy-minister nevével páváskodnak; Spanyolország állapotja pedig magasultabb lelket, több character 's terjedtebb eszméket kíván, mint a' legjobb pénzügy-embertől várható. A' királyné beszédének, mint pénzügyi számadásnak van csak érdeme, mint revolútiói tervvázlat semmit, de semmit sem ér. Mendizabal revolúziós (v. reformi) gondolati nem mennek túl egy új választó törvényen. Az estatuto reale pártolóji 's ellenzői közt létező nagy vitáról mély hallgatás. A' minister, saját helyzete által, mint egy uralkodó ház megmentője, kényszerítve látá magát a' reform minden kezdeményéről (iniciativa) lemondani. Majd meglátjuk: valljon ezen iniciatívát a' követek nagyobb része, melly Isturizt elnöki székre emelé, meg fogja é ragadni? De mit tehet a' leglelkesebb gyűlés is azon electricai szikra nélkül, melly egy, revolútiós ösztöntől indított nagy népből pattan elő? — nem a' a' nemzeti gyűlés volt az (Franciaországban) melly 1789ben a' bálházban ülést tartott; Páris tartotta ezt. —

Madridban hire terjedt, hogy francia közbejárulás készül, 's 6000 francia katona készen áll a' pyrenéken átlépni, 's a' carlositákat egy csapással elnyomni, mihelyt a' spanyol kormány inteni fog. E' hirt némelly rosz akaratuak terjesztgeték, kik a' ministerséget ígéretei teljesítésére nézve gyanussá akarák tenni. A' Gaceta de Madrid egy cikkében kikel ezen mendemonda ellen, 's többek közt ezeket is mondja: Azon pillantásban, midőn a' törvények szentsége keblet tár, 's a' béke és egyesülés rendszere megerősül, fontos munka minden olly hirnek, melly újra egyenletlenség fáklyája lehetne, véget vetni. Egy a' most fenforgó 's életbe vágó fő kérdések közül az, melly az idegen közbejárulást illeti. Franciaország nem mond le azon elvekről, mellyek őt elhatározzák a' közbejárulást megtagadni, midőn az kérve vala tőle; 's annál kevésbé mond le most, mivel tőle azt senki sem kéri. Spanyolország elég segédforrással 's hadierővel bir már magában, ő idegen segítség nélkül le tudja ültetni a' pártosokat; 's ezt Franciaország jól tudja, kivált most, midőn a' spanyol nemzet legszebb hazafiságot 's energiát fejt ki. De ha Franciaország maga ajánlaná is a' közbejárulást, azt a'

spanyo
tásaba
hetni,
gondol
minden
hogy
jaul. —
ön pé
telenít
bolvár
áldozat
világ
tek fö
kértek
netlen
mihely
ját h
szaba

mások
egyze
kiállit
szerű

— I
örser
párti
széke
fegy
Tolos
tevé
a' bi
mérk
belze
indu
alatt
Barc
tály
port
bert
rálv
lako
ez a
tám
ráto

Lac
Cal
foly
psy
zon
esz
Tet
tör
bar
mé

spanyol ministerség el nem fogadná ezen pillan-
tásában a' nemzeti lelkesülésnek; 's nem is hi-
hetni, hogy a' nemzeti dicsőséggel olly keveset
gondoló ministerium volna e' világon, melly azt
minden szükség nélkül homályba borítsa az által,
hogy idegen nemzetet kiáltson ki jövő sorsa bírój-
jaul. — Minek adósságot csinálni, ha az ember
ön pénzével fizethet? Közbejárulások elerköles-
telenítik, 's le is alacsonyítják a' nemzetet, elra-
bolván attól függetlensége büszke érzetét, mint nemes
áldozatok 's hősi tettek gazdag forrását. Róma
világ királynéja lett, mert a' nemzetek kivetkez-
tek függetlenségök érzelméből, 's a' rómaiaktól
kértek segédet háboruikban 's benső polgári egye-
netlenségikben. Mi közbejárulás baráti leendünk,
mihelyt valaki csak egyetlenegy nemzet példá-
ját hozhatja fel, melly külső közbejárulás által
szabad lett. Öst. Beob.

Gor hg. a' királyné által a' procerek háza
másod-elnökévé nevezetett ki. — Minden hírlap
egyezőleg bizonyítja, hogy a' 100,000 ember-
kiállítását illető decretum Cataloniában nem nép-
szerű, 's a' carlospárt katonái számát nevelni fogja
— Barcelonában folyvást az önkéntes nemzeti
őrsereg szerkesztésével foglalkoznak. A' carlosp-
párti junta, öt tagból álló, St. Llorensben üte
széket, 's d. Carlostól vezért, pénzt és 15000
fegyvert kíván. — Carlos nov. 19én hagyta-el
Tolosát 's fő hadiszállását az napon Aspeytiába
tevé által. D. Sebastian kíséri őt, ki ez alkalommal
a' biscayai lakosokkal szorosabban akar megis-
mérkedni. — Bilbao ostroma Sarresa és Segasti-
belza vezérek által folytatattik. Az Arragoniába
indult carlosi sereg visszatérte Iturralde vezérsége
alatt, ujjabb estellai levelek által is, erősítettik. —
Barcelonai irat szerint a' nemzeti őrség egy osz-
tálya Barcelonától éjszak felé egy carlosita cso-
porttól elvett egy szállítás posztót 's néhány em-
bert megölt. A' carlisták pedig felgyújtották a' ki-
rálynéhoz igen hiv Bimbodi falut, megölték 22
lakost, 's azok holttesteit egy hidra rakták, hogy
ez által félelmet terjesszenek. A' christinók meg-
támadák őket, 's egy tisztet és egy kósza ba-
rátot elfogván, azokat nyomban agyon lövették.

FRANCZIAORSZÁG.

Az alatt, mig a' párisi törvényszék előtt
Lacenaire pöre voná magára a' közügyelmet, du
Calvados megye törvényszéke előtt egy más
folyt, nem különben igen érdekes, 's névszerint
psychologiai jelentőségre nézve igen fontos. Bi-
zonyos La Rivière nevű fiatal ember anyját, 18
eszt. testvérét, 's 8 eszt. öcsését meggyilkolta. —
Tette indító oka igen különös. La Rivière atyja
törvényesen elvált nőjétől, 's egészen más ház-
ban lakott a' faluban, de gonosz characterétől
még azontul is sokat kelle szenvednie. Fija, a'

gyilkos, 21 eszt., látván, hogy atyja életét anyja
egészen megkeseríti, azon gondolat ötlött fejé-
ben, hogy jó cselekvényt követ el, ha anyját
leányostul 's fiastul meggyilkolja, 's azután ma-
gát a' törvényszéknek feladja. Az ifju ember olva-
sott volt némi keveset, 's a' régieknél lelt önfel-
áldozás hős példáját hívé követni, ha éltét atyja
nyugalmának áldozandja fel. Azonban természeti
érzelme, mind ezen alakoskodás daczára is ellen-
szegült néha a' tételnek, mit azonban gyávaság-
nak tulajdonított. Már gyakran elkészült a' go-
nosztétre, 's felölté ünnepi köntöseit, hogy a'
tett vége után azonnal átmenjen Virebe, 's a'
törvényszéknek feladja magát, de vagy határo-
zatlansága, vagy azon körülmény, hogy mind a'
három áldozat nem volt együtt, mindig vissza-
tartotta. De utóljára csakugyan végrehajtá az u-
tálatos gyilkosságot, 's azonnal Virebe akart
menni. Nehogy azonban útközben elfogassék,
magányos erdei ösvényt választott. De itt eléré
őt a' borzasztó igazság teljes hatalmával; tette
most a' leutálatosb gonosztét gyanánt állott lel-
ke előtt. Ezzel együtt természetesen bátorsága is
elhagyá, hogy mint hős, önvádloja legyen. Egé-
szen kétségbeesve, jajveszékelve és siránkozva
fetrenge a' földön, 's nem birt tovább menni. —
Az erdőben lappangott 's másnap sem mert elő-
lépni. Éhét gyökerekkel 's vadgyümölcsessel eny-
híté. Egy egész hónapig tévelyge így kétségbe-
esetten, mig végre a' tengerparton elfogták, ho-
va azon reményből ment, hogy ott csigák 's ten-
geri férggekkel fogja éhét csilapíthatni. A' kihallga-
táskor azon kérdésre: miért ölte meg testvérét?
azt felelte, mert egészen osztozott anyja érzelmé-
ben, 's így atyjának életét ő is keserítette vol-
na. A' fiút pedig részint azért ölte meg, mert
az anyjához ragaszkodott, 's idővel tán ő is hal-
mozhatta volna atyja szerencsétlenségét, részint
mert az atya a' gyermeket igen szerette, annak
meggyilkolása által tehát atyja gyűlölségét akarta
magára vonni, hogy ne legyen oka halálát
meggyászolni. Mindnyájan csudálkoztak a' gyü-
lésben e' nyilatkozásokon, 's elszörnyedtek raj-
ta, mire vezetheti az embert álfogalma a' tör-
vényesről és jóról, hol a' hit, az egyedül igaz
vezér-csillag, hijányzik. Az igen bő védelem da-
czára is, mellyben a' vádlott ügyvédje megmu-
tatá, hogy az ítélőtehetség teljes hijánya miatt
nem bűnhöszthetni teljesen a' tettest, még is ha-
látra íteltetett. —

Moniteur nov. 26án hivatalosan jelenti, hogy
a' pair urak megjelenése a' lunevillei lázadók
ügye elítélésére, mellynek vitáji nov. 28án kez-
dődnek 's mellyre már meghivattak, annál is szo-
rosabban megkívántatik, mert a' vádlottak szer-
te-különítettése után azon pairek is részt vehet-

nek a' vitákban, kik az előbbi ülésekben nem részesültek. E' h iradás azon paireket akarja be-
édesgetni, kik a' politikai nagy pörnek nem le-
vén barátai, az ülésekből ellenmondással kimarad-
tak. — Parquin a' párisi ügyvédkar egykori
elnöke, és Chaix d' Estange, Ronciere védelme-
zője, kik vonakodtak Fieschi védelmét általa meg-
keretvén föl vállalni, most hivatalosan nevezettek ki
védelmezőjének. —

A N G L I A.

Sir Francis Burdett, kit a' toryk már több
haszontalanságra is birtak, nem rég levelet irt
a' Brooke-clubbhoz, mellyben arra szólítja fel
azt, hogy O'Connellt, ki hasonlóképen tagja ezen
többnyire alsóházi tagokból álló társaságnak, ke-
beléből lökje ki. A' Morning-Chronicle e' levélre azt
mondja, hogy noha Sir Francis Burdettrol, mint
statusférfről, tisztelettel szól, de egyszersmind
úgy vélekedik hogy dicsőségét már túlélté, 's
utóbbi időben valóságos politikai semmivé lett el-
annyira, hogy ezen levél sem sokat nyomhat. A'
Courierban pedig valami névtelen nem csak a'
Brooke-clubb tagjait szólítja fel arra, hogy ta-
szítsák ki kebeléből Sir Francis Burdettet, mert
O'Connell kiküszöböltetését javasolta, hanem a'
westminsteri választókat is felszólítja, hogy O'
Connellt válaszsák meg, Sir f. Burdett helyébe, kit
parliamenti ülése letételére szorítsanak. Mint több
izben említettük, Sir Francis Burdettet West-
minster választóji már többször figyelmeztették
arra, hogy mivel politikai nézeteikkel nem egye-
zik meg 's ennél fogva a' parlamentben valódi
képviselőjük nem lehet, e' helyről mondjon le.
Sir Francis Burdett azonban folyvást vonakodott,
's képviselői szerepét választóji ellenére is erő-
szakosan megtartja.

A M E R I K A.

A' Journal des Débats következő czikket kö-
zöl: „Az amerikai társaságok a' rabszolgaság el-
törlesztésére polgártársaihoz hathatós előterjesz-
tést adtak közre. Mintegy a' törvényen kívül ke-
ve, mind sajtó-mind személyes szabadságtól meg-
fosztva, személyekre nézve pedig a' „fölvigyá-
zó biztosság“ zaklató nyomozásinak kitézve 's végre
a' népgyűlölségnek, mint zendítők feláldozva eme-
lik föl szózatjokat, hogy mint emberek, 's pol-
gárok tegyenek panaszt. E' komoly ünnepélyes
szózat megérdemli, hogy a' tengeren túl is har-
sanjon meg, 's annyival inkább, mert itt olly kér-
dés forog fén, melly az egész emberiséget mélyen
érdekl. Russziát kivéve a' mindünnen száműzött rab-
szolgaság-pártolás Amerikába futott; de itt fennyen
emeli föl parancsoló zsarnok szózatát; jogokat tu-
lajdonit magának, 's azt állítja, hogy törvény-
szerű, 's ezen állított törvényszerűség nevében
azon előségre hivatkozik, hogy bátran üldözhet

mindenkit, akár philosoph akár keresztyén legyen
az, ki ezen eltulajdonított jogát kétségbe meri
hozni. Tudni kell hogy az abolitionisták (a' rab-
szolgaság-eltörlesztést kívánók) minden vétke abban
áll, hogy a' rabszolgaság eltörlesztését hir-
detik. — Nem rabszolgák fölkelése 's lázadása,
hanem rábeszélés által kívánták ok ezen célt
elérni. Társaságokat alakítottak, időszakilapokat 's
könyveket adtak ki e' célra nézve. — A' rab-
szolga-birtokosok felbosszankodtak ezen rab-
szolgaszabadítási apostolkodásokra, statusvétséget,
árulást 's fosztást kiáltottak, fölügyelő biztossá-
gokba állottak, 's iromány-vizsgálókul léptek föl, el-
nyomván azokat, személyek bírójiképen halálra vagy
ostorozásra ítélvén azokat; sőt még hóhérok gya-
nántis szolgáltak, mert e' törvénytelen ítéletek végre
is hajtottak. 'S mind ez szabad alkotmány alatt,
a' respublica 's demokratia országában történt.
A' j. des Débats itt részletesen számlálja el az
egyesült statusokban ittott az önség sugalmiból történt
kicsapongásokat. „Az abolitionisták és színes em-
berek ellen tett rendszabályok, folytatja tovább
a' des Débats, nem voltak pusztá szavak, vagy
fenyegetőzések, mivel történtek törvénytelen elfo-
gatások, 's ezekre kegyetlen végrehajtások is
következtek. A' szenvedély törvény nélkül bíralt,
's bizonyítás nélkül kárhoztatott. A' színes embe-
rek 's fölszabadítottak ellen ismét lábra kelt a'
kegyetlen üldözés, melly megújítja amaz 1803ki
vad törvényt: hogy ha valamely fölszabadított rab-
szolga, vagy színes ember fölszabadítás után
egy évnél tovább marad azon statusokban, hol
még rabszolgaság divatoz, szabadságát veszti el.
Gyermekek 21ik évöktől kezdve jutnak e' tör-
vénysúly alá. Ez a' dolgok helyzete, ez azon üldö-
ző szellem, melly ellen az abolitionisták igen mér-
séklett, majd félnék 's tartozkodó kifejezésekben
kelnek ki, 's ez mutatja legvilágosabban, mi
nyomás alatt élnek 's mennyire sértetnek az ame-
rikai polgárok valamennyi alkotmány szerű jogaik.
A' rabszolgaság eltörlesztését eszközlő két tár-
saság Massachusetsben és Ujyorkban tisztán megmu-
tatja, hogy nem ok azok, kik az alkotmányt sértegetik
midőn a' rabszolgaság fentartását véteknak nyil-
ványítják, hanem azok, kik mindennemű erősza-
kot követnek el rajtuk. Végzetül azt kérdik e' társasá-
gok polgártársaiktól: valljon érzelmeik nem keresz-
tyének e? 's elveik olly utálatosak e, hogy azok ter-
jesztését gátolni, a' szabad vitatás jogáról lemondani
szükség e? Azt akarja e, hogy a' középpoulikor-
mány ezrenként küldözhessen vizsgálókat minden
tartomány szerte, csak hogy az illy rabszolgaság
ocsmánysága mindenek szeméi előtt rejtve marad-
jon, 's hogy a' respublica fővárosa a' congressus
színe előtt 's helyben hagyása alatt az amerikai
szárazföldön a' legnagyobb rabszolga-vásárhely

legyer
laszul
egysz
vissza
korma
lanti t
tok tö
sontól
tetvén
gatni
tek, k
fentar
Jessé
a' szá
folyta
nyéka
gáriso
folyvá
ültetv
nem a
ha alk
tek e
elköve
játok,
tek vi
lapotj
fentar
ság tö
zépou
köles
kező,
becsül
tenné,
vást ig
kerezi
denek
licanu
szárm
kelve.
lyett,
nyos
pillant
alkotm
mint r
hatalm
vényh
mi ne
Jackso
nus elv
tani he
első b
mutato
ban a
Kötele
becste
rehajt

legyen? — A' National e' cikkre mintegy válaszul így elmélkedik: „Nem elég e' dologban egyszer mutatni bosszankodást, folyvást 's újra vissza kell arra ismét térni, miglen a' középponti kormány meghallja azon szózatot, melly az atlanti tenger innenéről kiált hozzá: „Ti nem vagytok többé a' Washingtontól, Franklintól, Jeffersontól, John Adamstól alapított kormány: Ti ültetvényesitek (Pflanzer) által elhagyatottok szagatni az emberjogok nyilatkoztatását. Megengedtetek, hogy a' rabszolgaságra épített gyarmatozás fentartása kedvéért a' rabszolgaság szükségét hirdessék, 's hogy ezen állított szükség fentartására a' szabadság minden elveit, mellyek ötven év elfolyta alatt dicsőségek valának, 's mellyeknek árnyéka alatt az emberiség becsületére, mint a' polgárisodás reménye, 's ó Európa népeinek példája, folyvást gyarapodtatok, egymás után sértsek meg. Ha ültetvényesitek baromiségét még tovább is tűritek, nem a' polgárisodás kormánya vagytok többé, 's ha alkotmánytok olyan, hogy semmit sem tehetek ezen ocsmányságok megfékezésére, 's azok elkövetőjít legszigorúbban megbüntetni nem bírjátok, akkor azon régi kormányok osztályába estek vissza, mellyek mindig rabszolgáji voltak állapotjoknak, 's arra kárhoztatvák, hogy saját fentartásukra, az éssz, emberiség 's örök igazság törvényeit sértteggessék. Meginduland e' középponti kormány ezen, az ó belátásához 's erkölcsiségéhez ó Európa valamennyi részéből érkező, felszólításokra? Mi az amerikai intézvények becsületére remélljük. De ha e' kormány ezt nem tenné, 's az abolitionisták mostani állapotja folyvást így tartana, azt kellene kérdezn: miben gyökerezik ezen sajnálható munkátlanság? mert mindenek előtt meg kellene ismérni, hogy a' republicanus elv, azaz a' végrehajtó hatalomnak nem származékossága, e' kérdésnél épen nincs érdekelve. Tegyük azon esetet, hogy Jackson a' helyett, hogy négy évre választott elnök, alkotmányos származékos király, mit tehetne a' jelen pillantásban az abolitionisták segedelmire, ha az alkotmány szövetséges (foederativ) volna, 's töle, mint mostani elnöksége mellett, megtagadná azon hatalmat, mellynél fogvást az egyes statusok törvényhozásába 's igazgatásába elegyülhetne abban, mi nem a' középponti kormány köréhez tartozik? Jackson gen. munkátlansága tehát nem a' republicanus elvből ered, mellyen nyugszik hatalma. A' mostani helyzetben tehát Jackson kötelessége lesz, legelső bocsátványában (Erläss) a' congressushoz, kimutatni az ellen-abolitionisták által a' déli statusokban a' közjogi-törvényen elkövetett sérelmeket. Kötelessége lesz megértetni a' congressussal: mi becstelentő az egész szövetségre, hogy a' végrehajtó hatalom nem képes megóalmazni a' sze-

mélyes szabadságot, 's védeni minden egyes polgár jogát az unióban, ha ezen jogokat és szabadságot az egyes statusok törvényhozásai rendre támadgatják meg. Washington és Jefferson méltó utódja, azon esetben, ha ezen indítvány a' congressus által azonnal fontolatra nem vétetnék, nem áallana letenni olly hatalmat, melly gyöngé volna vezérlete alatt a' rend, szabadság és igazság örök elveit tiszteletben tartatni, mellyekre alapított az amerikai unio. Mi nem kételkedünk, hogy Jackson elnök így fog cselekedni, 's ha nem így tenne, ki kellene őt azon nagy és becsületes férfiak dicső sorából törteni, kik az amerikai nép kormány polczán 50 év óta csak jó törvények végbehajtására 's jó tanács-adásra jelentek meg. Az amerikai unio végrehajtó hatalma nem bírta viszsatorlani a' rabszolgasághoz ragaszkodó ültetvényesek kicsapongásit, mivel az csak mint középponti törvényhozás munkálhat, mellynek fölsége a' statusok külön törvényhozásira nézve tapasztalás által nem eléggé erősen van meghatározva. — Ha itten az amerikai alkotmány hiányos, a' hiány abb. n áll hogy ezen alkotmány szövetséges (foederativ) 's mert a' statusok fél-fölségének föloszlató elvét, a' szövetségi elvet, megtartotta. Ha az amerikai alkotmány az egység 's osztatlanság elvére volna alapítva, a' virginiai és délcárolinai ellen-abolitionisták nem hitték volna, hogy helybeli fölségjogot gyakorolnak akkor, midőn a' közjogi törvényt, az unio köztörvényét kigunyolták; a' kormány pedig elég erős fogott volna lenni a' fölvilágítás ügyét, az emberi testvérkezés védelméül a' rabszolga-birtokosok gyalázatos állításai ellen ótalmába venni. Azonban az amerikai foederationak meg kell engedni saját nehézségeit. Anglia és Franciaországoknak is vannak rabszolgagyarmataik. Amerika' gyarmatai ön keblében vannak, rabszolgáji szabadjai közé vegyülvék 's azonszomoru eszközök, mellyekkel Amerikában a' rabszolgaságot fentartani akarják, gyűlöltebbek. Franciaország monarchia, 's vannak rabszolgagyarmatai is; de gyarmatai 2000 mérföldre vannak töle távol, 's a' fehérfajú ültetvényesek uraságát ugyanazon eszközökkel tartja fen azokban, mellyeket az unio némelly pontin kétségbeesve 's erőszakosan látunk létesíttetni. Mi igen kéteikedünk: valljon az abolitionisták Virginiából 's Dél-Carolinából kiüzetve Martiniqueben; Guadeloupe-ban, vagy az angol Antillákon teljes szabadsággal hirdethetnék e' fölszabadító tanjaikat (doctrinákat) mindazon eszközzel, mellyet a' tömérdek nyilvánosság 's az egyesületeknek minden más országban Éjszakamerikához képest ismeretlen 's hasonlíthatatlan hatalma a' rabszolgaság amerikai ellenségeinek kezökbe ad. Anglia szerencsés, hogy az általa Nyugatindianában létesített rendszer játékatól jó tova esik; de csak né-

hány órányi tengerszoros választja őt el Irlandtól, 'sat. Miképlenne, ha Anglia déli megyéiben félig barnák-, féligfehérek- meg rabszolgák- 's ültetvényesekből állónépséget bírna? Anglia példány-monarchia 's mi nem kételkedünk, hogy azon nagy reformpárt, melly itt öt év óta győzelmeket nyert, buzgón dolgoznék a' két faj összevegyítettésén; de ha örök különletük fentartása föltéte lenne az angol kereskedés boldogulásának, akkor igen kételkedünk: valljon az igen erős, 's megpróbált angol alkotmány gyorsan 's hevenyében bírna e segíteni a' dolgon? Ugyanazt kell francia honunkról is mondanunk 's a' t.

NÉMETORSZÁG.

Coburgban most nagyszámu főrangu személy van össze gyülekezve. Az uralkodó fejedelmén 's ennek családján kívül ott van Coburg Ferdinand hg. cs. k. altábornagy 's fia Ferdinand a' portugáli királyné kijelölt völegénye, továbbá másik kisebb fija is (mindkettőnek édes anyja Antonia-Mária, néhai Koháry Ferencz hg. m. k. u. főkanzellár leánya; Ferdinand fiok az idős, a' völegény, szül. 1816 octob. 29kén, az ifjabb pedig Leopold 1824 jan. 31én) két württembergi kir. hg. (sógora a' hgnek,) gr. Mensdorf (szinte sógora a' hgnek) négy fiastul, Reusz-Schleitz fejd. hg., Leiningen hg. 's több grófi rokon a' uralkodó háznak. Az udvar épen vadászatra készült 's magas vendégei a' nodachi vadászpaltóban valának fölgyülve, ott mintegy 14 napig mulatandók, midőn Lavradio gr. megérkezte (a' portugáli követé, ki a' házassági szerződést hozá) az egész vadásztervet félbenszakasztá. — Azóta folyvást fényes udvari körök tartatnak. A' portugálok gazdag táncmultságokat 's lakomákat adnak, melly célra különösen három igen jelles francia szakácsot hoztak magukkal. Mint-hogy a' coburgi udvarnál a' társasági multságokban nem épen olly aggodalmasan ügyelnek a' szoros etiquette szabályira, annál kellemesben tünik szembe a' német hgek leereszkedő nyájas és fesztelen társalkodása 's szép ellentétet mutat ehhez a' portugálok rideg szertartásu 's gyakran egész ájtatos hódolással határos viselete.

LENGYELORSZÁG.

Varsónak új erősségéről következő fölvilágítást közöl egyik francia hirlap: a' régi várat képezi egy hosszú sor sáncz nyugotrul, melly a' várost félkörded-alakban karolja által; továbbá két sor zárt-sáncz (redoute) szinte nyugoti oldalról; egy kis föllegvár a' redoutokon kívül a' porosz országuton 's egy hidfő Prága felől. — Mindezen erősség külső ellenségre van irányozva, 's a' védelem Modlin vár ellen a' Visztula jobb partján Varsótól éjnyugotnak, intézve. Azon új erősség, mellyet legközelebb Miklós czár épít-

tete, szinte föllegvár, de sokkal erősebb mint ama' régi. Fekvése a' város felé éjszokról esik a' Visztula bal partján, 's vége benyulik Varsónak egészen szive közepébe 's a' legmagasb helyet foglalja el. Belül ezen föllegvár elég tágas 's nagyszámu őrségnek adhat tanyát; álgyuji kívülrol a' város ellen vannak szögezve; egy erős hid, melly e' célra sajátlag építettett, összeköti a' várat a' Visztula jobb partjával. Zendülés alkalmakor, vagy a' vár ellen intézett ostrom esetén, e' várost ezen erősből néhány pillanat alatt, még mielőtt t. i. az ostrom veszélyes lehetne, halomra lödözhetni. Ez tehát fékvár is, Varsót mint fővárost engedelmességi zabolán tartani.

O L A S Z O R S Z Á G.

A' braziliai 's romai udvar közt egy ideig fenforgott viszátkodások, mellyek miatt Romában már attól féltek, hogy vallásbeli szakadás lesz következésök, egészen megszűntek; legalább Rómából nov. 7én költ tudósítás egészen megszűnteknek jelentí. Ezen kiegyenlítés következésében Braziliában a' kormány által egyházi dolgokban elismertetik a' pápai hatalom felsősége. E fölött bizonyos braziliai főpap munkája a' papság nötelensége ellen, teljességgel visszahuzatik, 's országszerte elnyomatik. Ezekhez képest a' romai szék is meg erősít valamennyi braziliai püspököt. —

ELEGYHIREK.

Nov. 17 és 18a közti éjjel Londonban vak tűz-lárma támadt, és számos fecskendő tétetett mozgásba részint magában Londonban, részint azon vidékeken, hol a' megvilágított ég után illéve gyuladást hittek. Miután esti 11 órától fogva reggeli 6 óraig mindenfelé futostak a' fecskendők 's tüzoltók, akkor vették észre, hogy az egész tűzzajt több rendü éjszakai fény okozá, mellyek egymás után tüntek fel a' láthatáron. Éjszakifények Angliában nem ritkaságok. — Würzburgban nov. 20án azon egy időben hajtott be a' város kapujin egy szőlőfürtökkel megrakodott kocsi 's egy más, mellyen 6 ujnyi vastagságú jég meredezett. A' testvér jelenet az onegykor és perczen valódi ritkaság. Pedig szüret és fagy, az idén sok helyen összeöllekeztek iker-testvérekül, ámbár szerfölött mostohák.

Pénzkelet:		A' gabona pesti piaczi ára dec. 1jén 1835:			
Bécs nov. 28kán középár pengő pénzben		poszon. mérő váltó garas	leg-jobb	közép-szerű	csékely
Status 5 pC. kötelezv.	101 $\frac{1}{2}$	Tisztabuza	113 $\frac{1}{5}$	106 $\frac{2}{3}$	—
„ 4 „ „	99 $\frac{9}{16}$	Kétszeres	80	66 $\frac{2}{3}$	60
1820ki statuskölesön.	—	Rozs	53 $\frac{1}{3}$	46 $\frac{2}{3}$	—
1821ki „ „	140 $\frac{1}{4}$	Arpa	50	46 $\frac{2}{3}$	—
1834ki „ „	588 $\frac{1}{3}$	Zab	33 $\frac{1}{3}$	32	30
Kam 2 $\frac{1}{2}$ pC. kötel.	66 $\frac{1}{4}$	Köles	—	—	—
Bankrészevény	1380pp	Köleskása	—	—	—
Cs. arany pC. agio	3	Kukoricza	40 $\frac{1}{2}$	41	36 $\frac{2}{3}$